23 Μαΐου 2021

23 Μαΐου: Η Ελλάδα θυμάται τον Έλληνα πιλότο Κώστα Ηλιάκη: Το χρονικό της αερομαχίας-δολοφονίας του και το μνημείο στην Κάρπαθο

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Ήταν 23 Μαΐου του 2006 όταν λίγο πριν τις 12 το μεσημέρι δύο τουρκικά μαχητικά τύπου RF4 εισήλθαν στον ελληνικό εναέριο χώρο. Δυστυχώς, η πρακτική αυτή από πλευράς Τουρκίας γινόταν όλο και πιο συνήθης. Ξεκίνησε σιγά σιγά μετά τα γεγονότα στην Κύπρο, ενώ μετά το 1983 καταγράφεται αυξημένη δραστηριότητα της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας στο Αιγαίο, με εισόδους αεροσκαφών από τα 6 έως τα 10 μίλια χωρίς την προηγούμενη κατάθεση σχεδίου πτήσης στο FIR Αθηνών, κάτι που θέτει την αεροπλοϊα σε κίνδυνο.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Σταδιακά οι παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου (ΕΕΧ) από τουρκικά μαχητικά αυξάνονται, με αποτέλεσμα να αναχαιτίζονται από ελληνικά μαχητικά. Το επόμενο στάδιο ήταν η υπερπτήση πάνω από ελληνικό έδαφος.

Ειδικά, μετά την κρίση των Ιμίων (1996), οι υπερπτήσεις αυξάνονται πάνω από τα νησιά και τα μικρονήσια, όπου η Τουρκία αμφισβητεί την ελληνική κυριαρχία. Συγκεκριμένα, από εκείνη την χρονιά και μετά η Τουρκία επιχειρεί να αναχαιτίσει αεροσκάφη που πετούν ανατολικότερα από τον 25ο μεσημβρινό, αμφισβητώντας έμπρακτα την ελληνική αρμοδιότητα για έρευνα και διάσωση στο Αιγαίο.

Μετά το 2000 δε, υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι η αυξανόμενη προκλητικότητα των τουρκικών αεροσκαφών αποσκοπεί και στην πρόκληση αεροπορικού επεισοδίου κατόπιν ελληνικής αντίδρασης (σκόπιμης ή τυχαίας).

Εκείνη την ημέρα, τα ελληνικά F-16 λαμβάνουν εντολή να απογειωθούν από την βάση της Σούδας με αποστολή την αναγνώριση-αναχαίτιση των τουρκικών μαχητικών, που συνόδευαν φωτογραφικό αεροσκάφος της τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας και είχαν εισέλθει χωρίς να καταθέσουν σχέδιο πτήσης στο FIR Αθηνών, κατευθυνόμενα προς την Κρήτη.

Σύμφωνα με το τι δήλωσαν μετά το δυστύχημα, ο τουρκικός σχηματισμός είχε στόχο να συνοδεύσει το φωτογραφικό RF-4 μέχρι τα παράλια της Κρήτης, με σκοπό να εντοπίσουν τις θέσεις στις οποίες είχαν αναπτυχθεί τα ρωσικής κατασκευής αντιαεροπορικά συστήματα S-300, που είχε παραλάβει η χώρα μας. Οι Έλληνες χειριστές το γνώριζαν αυτό και είχαν αποστολή να εμποδίσουν τους Τούρκους να φτάσουν ανοιχτά της Κρήτης.

Λίγο πριν τις 12:00 το μεσημέρι, τα ελληνικά F-16, προσεγγίζουν και έρχονται σε οπτική επαφή με τον τουρκικό σχηματισμό. Στις 12:10 τα ελληνικά μαχητικά καλούν τα τουρκικά να αποχωρήσουν. Ωστόσο, οι τούρκοι πιλότοι απάντησαν στις ελληνικές παραινέσεις με επικίνδυνους ελιγμούς. Χωρίζονται σε σχηματισμούς των τριών, προκειμένου να πλησιάσουν την περιοχή, όπου βρίσκονταν οι συστοιχίες των αντιαεροπορικών S-300, τις οποίες και ήθελαν, όπως είπαν, να φωτογραφήσουν.

Ο σμηναγός Κώστας Ηλιάκης λαμβάνει εντολή να πλησιάσει το φωτογραφικό αεροσκάφος, ώστε να καταγράψει τον εξοπλισμό του, ενώ παράλληλα προχωρά στη διαδικασία της αναγνώρισης και εικονικής αναχαίτισης των μαχητικών.

Στις 12.43, ο Τούρκος σμηναγός Ιμπραήμ Χαλί, πραγματοποιώντας δολοφονικό ελιγμό, ρίχνει κυριολεκτικά το μαχητικό αεροσκάφος του, ένα F-16, πάνω στη καλύπτρα του μαχητικού αεροσκάφους που πετούσε ο

σμηναγός Ηλιάκης, οδηγώντας το σε συντριβή στη θάλασσα. με αποτέλεσμα ο Έλληνας να πεθάνει ακαριαία. Την ίδια ώρα, ο Τούρκος πιλότος, κάνοντας χρήση του εκτινασσόμενου καθίσματος, πέφτει με το αλεξίπτωτο στη θάλασσα.

Αμέσως, σημαίνει συναγερμός σε Αθήνα και Άγκυρα. Η ελληνική αεροπορία απογείωσε 40 μαχητικά, ενώ μια ομάδα ΟΥΚ έσπευσε με ελικόπτερο στο σημείο.

Παράλληλα, η Άγκυρα απογείωσε 80 μαχητικά αεροσκάφη με αποστολή την επιχείρηση έρευνας και διάσωσης σε εχθρικό έδαφος.

Εκ των υστέρων, το τουρκικό επιτελείο ισχυρίστηκε άλλα από αυτά που είχαν διαρρεύσει εξ αρχής: ότι σκοπός των μαχητικών ήταν να επιβλέψουν τρία πλοία που είχαν έρθει με άκρα μυστικότητα στο Αιγαίο και είχαν αποστολή να διεξάγουν έρευνες για υδρογονάνθρακες στο Αιγαίο.

Το ένα ήταν γερμανικό, το δεύτερο με σημαία Παναμά και το τρίτο πλοίο ήταν αμερικανικών συμφερόντων.

Το παναμέζικό εμπορικό πλοίο «Gas Century», που έπλεε στην περιοχή ήταν που διέσωσε τον τούρκο πιλότο, ενώ ο Έλληνας σμηναγός Κώστας Ηλιάκης δεν βρέθηκε ποτέ. Μόνο ίχνη από την φόρμα του και τα προσωπικά του αντικείμενα βρέθηκαν να επιπλέουν στην περιοχή.. Η κρίση ήταν σοβαρή και μπορούσε να λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις, τις οποίες καμία χώρα δεν επιθυμούσε.

Έτσι με πρωτοβουλία της ελληνικής πλευράς επικοινώνησαν τηλεφωνικά οι αρχηγοί των ενόπλων δυνάμεων ναύαρχος Παναγιώτης Χηνοφώτης και ο στρατηγός Χιλμί Οζκιόκ.

Η διάσωση του Τούρκου πιλότου

Την ώρα που οι δυο αρχηγοί συνομιλούσαν έφτασαν πάνω από το πλοίο με σημαία Παναμά, με διάφορα λίγων λεπτών, δυο ελικόπτερα διάσωσης: ένα ελληνικό και ένα τουρκικό.

Ο Τούρκος πιλότος απείλησε με το πιστόλι του τους Έλληνες διασώστες.

Οι τούρκοι χειριστές πετάνε πάντα με εννιάρι περίστροφο. Μετά από λίγες ώρες και για να εκτονωθεί η κρίση, οι ελληνικές αρχές έδωσαν την άδεια στους Τούρκους διασώστες να παραλάβουν τον πιλότο κι έτσι, τυπικά, οι Έλληνες τον

παρέδωσαν στην Τουρκία.

Ο Χαλί Ιμπραήμ Οσκεμπίρ μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο του Ντάλαμαν για προληπτικούς λόγους και έτυχε υποδοχής εθνικού ήρωα από τους συναδέλφους του, όταν επέστρεψε στη μονάδα του.

Ο τούρκος χειριστής, που με ευθύνη του έριξε το αεροπλάνο του και το ελληνικό, ενώ δεν υπήρχε εντολή εμπλοκής, πήρε προαγωγή, αλλά η καριέρα του τελείωσε άδοξα.

Το 2016 συνελήφθη και εκδιώχθηκε από το στράτευμα ως γκιουλενιστής.

Τις επόμενες μέρες η Άγκυρα προχώρησε σε άνευ προηγουμένου επιθέσεις προς την Αθήνα κατηγορώντας τη για το συμβάν. Η Ελλάδα θρηνούσε ένα νεαρό παλικάρι. Ήταν το πιο σοβαρό περιστατικό μεταξύ Ελλάδας Τουρκίας μετά την κρίση των Ιμίων.

Σύμφωνα με όσα έγιναν γνωστά μετά, το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (ΓΕΑ) προχώρησε τότε στη σύνταξη επισήμου πορίσματος για τις συνθήκες της κατάρριψης του ελληνικού μαχητικού, αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι ο Ηλιάκης εκτέλεσε άψογα την αποστολή του.

Στο πόρισμα γινόταν αναφορά και στον Τούρκο πιλότο, περιγράφοντας το όλο περιστατικό ως «ατύχημα», που οφειλόταν σε «ανθρώπινο λάθος», χωρίς να υπάρχει ίχνος δόλου.

Σύμφωνα με πηγές που επικαλείται η εφημερίδα το Βήμα6, ο τούρκος πιλότος Χαλίλ Ιμπραχίμ Οζντεμιρ, έκανε έναν άκρως ριψοκίνδυνο και εξαιρετικά ασυνήθιστο για τέτοιες περιπτώσεις ελιγμό.

Η ανακοίνωση του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας στις 30 Μαΐου 2006, ανακηρύσσει επίσημα νεκρό το σμηναγό Κώστα Ηλιάκη και κάνει σαφή αναφορά ότι κατέπεσε σε αποστολή αναγνώρισης τουρκικών αεροσκαφών εντός της εναέριας περιοχής ευθύνης της Αθήνας (FIR Αθηνών):

«Την 21:00 της Κυριακής 28 Μαΐου 2006, με τη συμπλήρωση 128 ωρών, ολοκληρώθηκαν οι επιχειρήσεις έρευνας διάσωσης που ακολούθησαν το αεροπορικό δυστύχημα της 23ης Μαΐου 2006 στην περιοχή νοτιοανατολικά της Καρπάθου.

Η συγκέντρωση και η ανάλυση των ευρημάτων, επιβεβαίωσε τον θάνατο του σμηναγού (Ι) Ηλιάκη Κωνσταντίνου. Ο σμηναγός Ηλιάκης, έπεσε κατά την εκτέλεση του καθήκοντος σε αποστολή αναγνώρισης τουρκικών αεροσκαφών

εντός του FIR Αθηνών».

Η ανακοίνωση της Πολεμικής Αεροπορία υπογραμμίζει ότι τα τουρκικά αεροσκάφη βρίσκονταν σε περιοχή δικαιοδοσίας της Αθήνας, κάτι που αμφισβητείται από την Τουρκία.

Βιογραφικό Κώστα Ηλιάκη

Ο Κώστας Ηλιάκης γεννήθηκε στα Χανιά στις 15 Αυγούστου 1970.

Ήταν ο τέταρτος γιος του Ιωάννη και της Ειρήνης Ηλιάκη.

Μαθήτευσε στα δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων. Σεμνός, χαμηλών τόνων αλλά παράλληλα μεθοδικός και ψύχραιμος κάτω από οιασδήποτε συνθήκες, έχοντας από την νεαρή του ηλικία αγάπη για το αεροπλάνο, πετυχαίνει το 1989 την είσοδο του στην Σχολή Ικάρων την οποία είχε μόνη επιλογή στο Μηχανογραφικό για την συμμετοχή στις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Επιμελής Ίκαρος, ορκίζεται Ανθυποσμηναγός το καλοκαίρι του 1993 και τοποθετείται στην 120 Πτέρυγα Εκπαίδευσης Αέρος για να ολοκληρωθεί η πτητική του εκπαίδευση με αεροσκάφη Τ2. Κατόπιν τοποθετήθηκε στην 115 ΠΜ, 340 Μοίρα Βομβαρδισμού στα αεροσκάφη Α-7 Corsair.

Στην διάρκεια αυτών των ετών φοιτά σε διάφορα Σχολεία της ΠΑ, όπως το σχολείο Όπλων και Τακτικής, αποφοίτησε το Πρόγραμμα Τακτικής Ηγεσίας και λόγω του υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης του διακρινόταν σε όλα τα είδη αποστολών. Αυτά σε συνδυασμό με τις ικανότητες και την ευσυνειδησία του τον

καθιστούν έναν από τους ποιο ικανούς επαγγελματίες στον χώρο του και έτσι επιλέχθηκε το 2002,να αποτελέσει μέρος του πυρήνα των 10 Ιπταμένων οι οποίοι στάλθηκαν για εκπαίδευση στα νέα F-16 Block 52+ στις ΗΠΑ. Ολοκληρώνει την εκπαίδευση και επιστρέφει στην Ελλάδα, στην 347 Μοίρα στην Αγχίαλο μέχρι να έλθουν τα νέα Αεροπλάνα στην 115 ΠΜ.

Μετά από 8 μήνες, τον Ιούνιο του 2003 παίρνει μετάθεση για την 340 Μοίρα, την αγαπημένη του «Αλεπού», όπου αποκτά επιπλέον εμπειρία στην αναχαίτιση με τα νέα F-16 Block 52+, συμμετέχει στον σχεδιασμό και εκτέλεση Επιχειρήσεων την νύκτα και είναι παράλληλα εκπαιδευτής αέρος.

Στις 23 Μαΐου 2006 και έπειτα από θερμό επεισόδιο ελληνικών με τουρκικά μαχητικά, το αεροπλάνο του Κωνσταντίνου Ηλιάκη κατέπεσε κοντά στην Κάρπαθο, έπειτα από προσπάθεια αναχαίτισης τουρκικού F-16. Τα συντρίμμια του αεροπλάνου βρέθηκαν λίγο αργότερα επιβεβαιώνοντας το τραγικό αυτό συμβάν.

Ο σμηναγός ήταν πατέρας δύο παιδιών 1,5 και 5 χρονών αντίστοιχα.

Στις 28 Δεκεμβρίου 2006, στην καθιερωμένη τελετή απονομής μεταλίων και βραβείων από την Ακαδημία Αθηνών, του απονεμήθηκε το αργυρό μετάλιο αρετής και αυτοθυσίας.

Στις 23 Μαΐου 2007 έγιναν τα αποκαλυπτήρια του μνημείου προς τιμήν του, στο χώρο όπου έχασε τη ζωή του.

Τα χαρακτηριστικά του μνημείου του σμηναγού Ηλιάκη και τι συμβολίζει

Ο σμηναγός Κώστας Ηλιάκης αναγνωρίζεται ως «ήρωας» από τους συναδέλφους του και η Πολεμική Αεροπορία αποφασίζει την ανέγερση μνημείου – ηρώου στην Κάρπαθο, που να θυμίζει το ατύχημα, αλλά κυρίως να παραπέμπει στην επιδείνωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, με στόχο την εθνική συνείδηση και την προαγωγή του παραδείγματος της θυσίας για την πατρίδα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο μνημείο δεν υπάρχει η προτομή του θανόντα Έλληνα πιλότου, αλλά μια φιγούρα που μοιάζει στον «σωματότυπό του», για να αφιερώσει το μνημείο σε όλους όσοι έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα και σε όσους το πράξουν στο μέλλον.

Διαβάτη που θ' ακροστάθηκε,
μπρόστα στον ανδριάντα,
μην κλαις.
Γιατί αυτή η γη,
ήρωες βγάζει πάντα.

Το μνημείο του σμηναγού Ηλιάκη, είναι το δεύτερο μνημείο που κατασκευάζει η Πολεμική Αεροπορία, και αναφέρεται σε θύμα ατυχήματος με τουρκικό αεροσκάφος. Το πρώτο είναι το μνημείο του υποσμηναγού Σιαλμά, στο νησί Άγιος Ευστράτιος, το οποίο μάλιστα είναι ένα από τα μεγαλύτερα μνημεία της Μεσογείου, αφού η διάστασή του με τον περιβάλλοντα χώρο, φθάνει τα 34 μέτρα.

Ο υποσμηναγός Σιαλμάς σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια αερομαχίας με τουρκικό αεροσκάφος στις 18 Ιουνίου 1992. Το μνημείο στο νησί Άγιος Ευστράτιος, με την ρήση «Μολών Λαβέ», είναι κοντά στο σημείο της πτώσης και είναι ορατό από μεγάλη απόσταση.

Με πληροφορίες από: armyvoice.gr (Ιωάννα Ηλιάδη-απόσπασμα από εργασία για το μεταπτυχιακό «Δημόσια Ιστορία» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου), cnn.gr, mixanitouxronou.gr, pasoipa.org.gr

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr